



# شان رفاعي

رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

سنڌي

پیشکش: مجلس المدينة العلمية (دعت إسلام)  
ترجمو: نذر انسلیشن دپارٹمنٹ (دعت إسلام)

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعُلَمَاءِ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ  
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

## ڪتاب پڙهڻ جي دعا

دينی ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پهريان هيٺ ڏليل دعا پڙهي  
چڏيو ان شاء الله جيڪو ڪجم پڙهندما ياد رهندو، دعا هي آهي:

اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُئْنَا عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ترجمو: اي الله عَزَّوجَل اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي چڏ ۽ اسان تي پنهنجي رحمت نازل فرما! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

(مستظرف ج 1 ص 40 دار الفکربروت)



طالب غم  
ميديه  
بقيع  
و  
مفروت

(نوت: اول آخر هڪ پيرو درود شريف پڙهي چڏيو)

رسالي جو نالون: شان رفاعي بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

چاپو پهريون: جمادي الثاني 1442ھ، ڊسمبر 2020ع

تعداد:

چاپيندڙ: مكتبة المدينه عالمي مدنی مرڪز فيضان مدينه باٻ المدينه ڪراچي

مدنی التجا: ڪنهن کي به هي ڪتاب چاپڻ جي اجازت ناهي

## ڪتاب خريد ڪندڙ توجه فرمان

ڪتاب جي چڀائي ۾ ڪاوڏي خرابي هجي يا صفحات هجن يا بايندڻگ  
۾ اڳتي پوءٰ ٿي ويا هجن ته مكتبة المدينه سان رابطو فرمايو.

شيخ طریقت، امیر اہلسنت، بانی دعوت اسلامی، حضرت علام  
ذامَثَ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَّةِ

## مولانا ابو بلال محمد الیاس عطار قادری رضوی

جو اردو زبان میں رسالو

## شانِ رفاعی محمد اللہ علیہ

### پیشکش

اسلامک ریسرچ سینتر المدینۃ العلمیہ (دعوت اسلامی)

### ترجمو

#### ترانسلیشن دیپارٹمنٹ (دعوت اسلامی)

هن رسالی جو آسان سندی زبان میں ترجمی کرنے جی وس آہر کوشش  
کئی آهي. جیکڏهن ترجمی یا کمپوزنگ میں کشي کا کمی  
بیشی نظر اچی ته ٹرانسلیشن دیپارٹمنٹ کی آگاه کري ثواب جا حقدار  
بنجو.

#### رابطی جی لاء:

ترانسلیشن دیپارٹمنٹ (دعوت اسلامی) عالمی مدنی مرکز فیضان مدینہ  
 محل سوداگران پراظی سبزی مندبی باب المدینہ کراچی

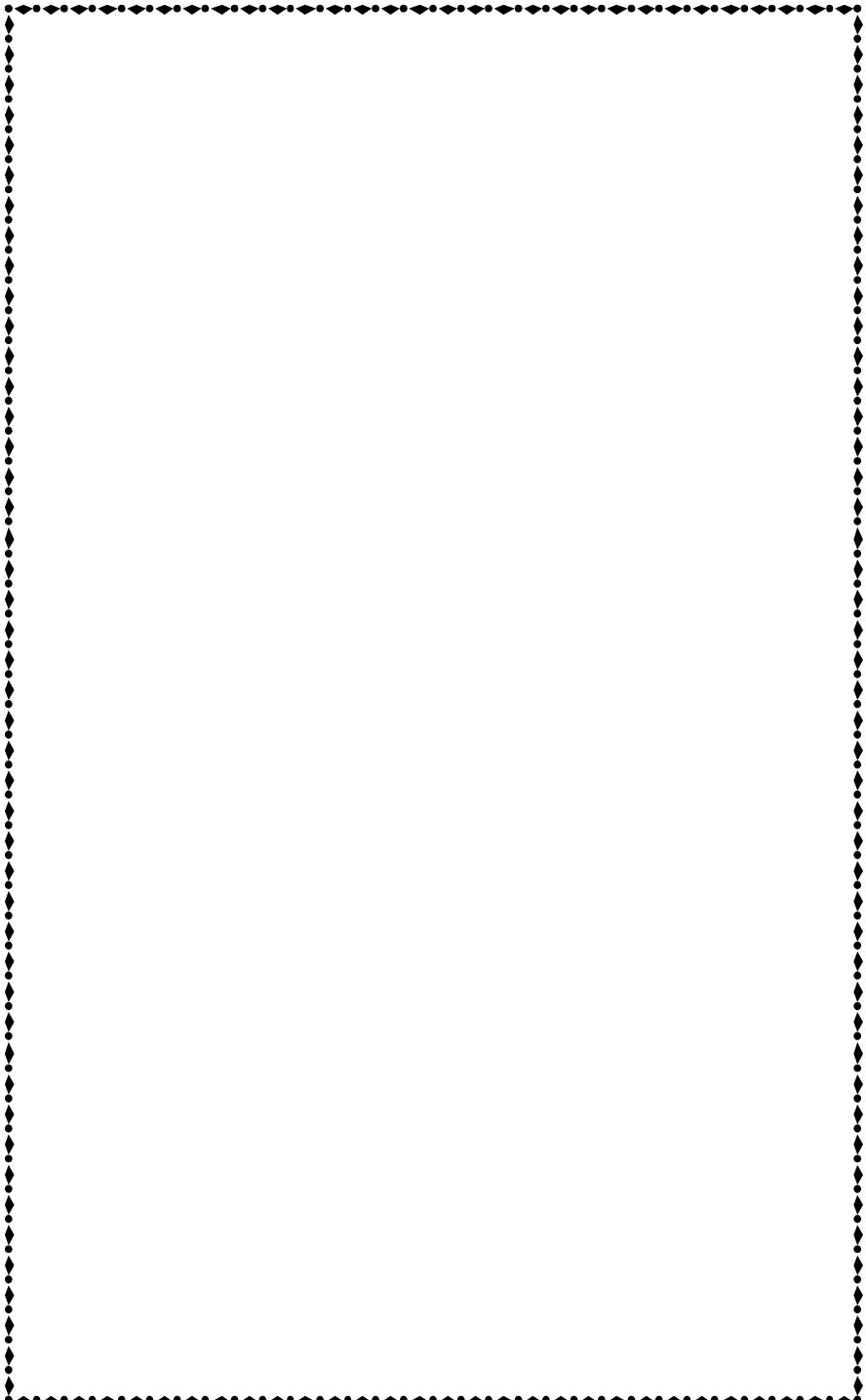
UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email:  translation@dawateislami.net

## فهرست

### 1 شان رفاعي رحمه الله عليه

1.....	دعا، عطار
1.....	درود شريف جي فضيلت
1.....	ستن اوليائن جون ست خوشخبريون
2.....	ديدار مصطفى <small>صلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ</small> ۽ خوشخبری
3.....	مامي جي تربیت هيٺ
4.....	سجاده نشيني جو واقعو
5.....	نفلن جي ڪثرت
5.....	مخلوق خدا تي شفقت
5.....	ڪتي تي رحم
6.....	کوڙهين ۽ مَندن جي خدمت
7.....	پارن تي شفقت
8.....	پوڙهن ماڻهن تي شفقت
9.....	مسكين ۽ بيواهن جي داد رسبي
10.....	مونکي منهنجو عيب پداء
12.....	فرمان غوث اعظم تي گردن جهڪائي ورتني
13.....	امام رفاعي <small>رحمه الله عليه</small> ۽ اولياء امت
14.....	دنيا ۾ جستي محل جي ضمانت
16.....	پوڙا ۾ سلام ٻڌي وئنداهما
16.....	جهنم کان آزادي جو پروانو
17.....	ملفوظات احمد ڪبير رفاعي <small>رحمه الله عليه</small>
18.....	سندن اولاد
18.....	زندگي جا آخر ڏهاڙا
19.....	وصال کان پوءِ به حاجت روائي



الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ  
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِيَارَثٍ مِّنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ يَسِّرْ إِلٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

## شان رفاعي بِحَمْدِ اللّٰهِ عَلٰيْهِ

### دعاۓ عطار

يالله پاک! جيکو 17 صفحن جو رسالو ”شان رفاعي بِحَمْدِ اللّٰهِ عَلٰيْهِ“ پڑھي يا  
ٻڌي وٺي ان کي امام احمد ڪبير رفاعي بِحَمْدِ اللّٰهِ عَلٰيْهِ جو فيضان نصيب  
فرما ۽ ان کي بي حساب بخشي ڇڏ.

اَمِينٌ بِحَجَّةِ الْيَمِينِ الْأَمِينُ صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ

### دروع شريف جي فضيلت

الله ڪريمر جي آخري صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ جو فرمان عاليشان آهي: بيشك توهان  
جا نالا سڃاڻ پ سان گڏ مون تي پيش ڪيا ويندا آهن تنهنكري مون تي  
خوبصورت لفظن ۾ درود پاک پڙھو.

(مصنف عبد الرزاق ج 2 ص 140 حدیث 3116)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ مُحَمَّدٌ

### ست اوليائن جون ست خوشخبريون

هڪ ننيو ۽ پيارو ٻار الله پاک جي نيك ٻانهن جي پرسان گذريو ته  
اهي بزرگ ان ٻار کي ڏسٹ لڳا. انهن مان هڪ ڪلمء طيib لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ  
مُحَمَّدٌ زَمَّوْلُ اللّٰهِ پڙھيو ۽ چوڻ لڳو: اهو برڪت وارو وڻ ظاهر ٿي چڪو  
آهي، بهي فرمایو: ان وڻ مان ڪئي تاريون نڪرنديون، ٿئين چيو:  
ڪجهه عرصي ۾ ان وڻ جي چانو دگهي ٿي ويندي، چوڻين فرمایو:  
ڪجهه عرصي ۾ هن جو ميو و ذي ويندو ۽ چند چمکي پوندو،

پنجين فرمایو: ڪجهه عرصي کان پوءِ ماڻهو هن مان ڪرامتن جو ظهور ڏسنداء ۽ تمام گھڻو هن ڏانهن مائل ٿيندا، چهين فرمایو: ڪجهه ئي وقت ۾ هن جو شان ۽ عظمت بلند ٿي ويندي ۽ نشانيون ظاهر ٿي وينديون. ستين فرمایو: خبر ناهي (برائي جا) ڪيترا دروازا انهن جي ڪري بند ٿي ويندا؟ ۽ تمام گھڻا ماڻهو هن جا مريد ٿيندا.

(جامع ڪرامات الاوليء ج 1 ص 490)

پيارا پيارا اسلامي پائرو! اللہ پاک جا ڪروڙين احسان آهن جنهن اسان جي دلين ۾ اوليءَ ڪرام ﷺ جي محبت پيدا فرمائي آهي هاڻي جنهن نيك ۽ ڪرامت واري ٻار جو ذكر تيو اهي سلسلءَ رفاعيه جا عظيم پيشوا حضرت سيدنا محي الدين سيد ابو العباس احمد ڪبير رفاعي حسيني شافعي ﷺ هئا. پاڻ ﷺ رسول ڪريم ﷺ جي ڏوهي حضرت سيدنا امام حسين ﷺ جي اولاد مان آهن (سيٽ سلطان الاوليء ص 22 ملقطاً)

اچو! برڪت حاصل ڪرڻ خاطر انهن جو ذكر خير ٻدون ٿا: حضرت سيدنا سُقیان بن عُيینة ﷺ فرمان ٿا: **عَنْدَكُمُ الْأَصْلِحُونَ تَنْزَلُ الرَّحْمَةُ** يعني نيك ماڻهن جي ذكر جي وقت رحمت نازل ٿيندي آهي.

(حلية الأوليء، ٣٣٥ / ٧، رقم ١٠٧٥٠)

## ديدار مصطفىٰ ﷺ ۽ خوشخبري

پاڻ ﷺ جي پيدائش کان 40 ڏينهن پهريان سندن مامي حضرت سيدنا منصور بطائحي ﷺ کي خواب ۾ اللہ پاک جي آخرینبي ﷺ جو ديدار تيو، ڏنائون ته مکي مدنی سرڪار ﷺ ارشاد فرمائي رهيا آهن. اي منصور! 40 ڏينهن کان پوءِ تنهنجي پيڻ وٽ هڪ چوڪرو پيدا ٿيندو ان جو نالو احمد رکجو ۽

جڏهن اهو ڪجهه سمجھدار ٿي وڃي ته ان کي تعلیم جي لاءِ شيخ ابو الفضل علي قاري واسطي محمد اللہ علیہ وٽ موکلي ڇڏجو ۽ ان جي تربیت ڪندي هرگز غفلت نه ڪجان. ان خواب جي پوري 40 ڏينهن کان بعد حضرت سيدنا احمد ڪبير رفاعي محمد اللہ علیہ جي ولادت ٿي. (طبقات الصوفية للمناوي ج 4 ص 191)

صلوٰ علی الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

### مامي جي تربیت هيٺ

پاڻ محمد اللہ علیہ ستن سالن جي عمر ۾ قرآن ڪريم حفظ (يعني زبانی ياد) ڪيو انهيءَ سال سندن والد صاحب ڪنهن ڪم جي سلسلي ۾ بغداد تشريف وٺي ويا ۽ اتي انهن جو انتقال ٿي ويو. والد صاحب جي انتقال کان پوءِ سندن مامي شيخ منصور محمد اللہ علیہ کين ۽ سندن والد کي پاڻ وٽ گھرائي ورتو ته جيئن پنهنجي سرپرستي ۾ پاڻ محمد اللہ علیہ جي ظاهري ۽ باطنی تعلیم جو سلسلو جاري رکي سگهن. قرآن پاڪ ته پاڻ محمد اللہ علیہ پهريان ئي حفظ ڪري چڪا هئا تنهنڪري ڪجهه ڏينهن کان پوءِ حضرت شيخ منصور محمد اللہ علیہ حضور اڪرم صلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جي حڪم پاڪ جي مطابق واسط ۾ حضرت شيخ علي قاري واسطي محمد اللہ علیہ جي خدمت ۾ علم حاصل ڪرڻ جي لاءِ سندن کي موکليو. شيخ علي قاري محمد اللہ علیہ سندن جي تعلیم ۽ تربیت تي خاص توجھه ڏني. استاد صاحب جي خاص شفقت ۽ پنهنجي صلاحيت جي نتيجي ۾ سيد احمد ڪبير رفاعي محمد اللہ علیہ صرف 20 سالن جي عمر ۾ ئي تفسير، حدیث، فقہ، معانی، منطق و فلسفه ۽ تمام مروجع علومِ ظاهري حاصل ڪري ورتا ۽ گڏو گڏو

پنهنجي مامي شيخ منصور بطائيحي رحمه الله عليه كان علوم باطني به سکڻ لڳا، الله پاك جي رحمت سان پاڻ باطني علوم ۾ به تمام جلد ڪمال حاصل ڪري ورتو. (سيرت سلطان الاوليا ص 45 تا 46 ملخصاً، وغيره)

## سجاده نشياني جو واقعو

جڏهن حضرت سيدنا شيخ منصور رحمه الله عليه جي وفات جو وقت ويجهو آيو ته سندن گھرواري عرض ڪيو: پنهنجي پت جي لاءِ خلافت جي وصيت ڪريو، شيخ منصور رحمه الله عليه فرمadio: نه بلڪ منهنجي ياضيجي احمد جي لاءِ خلافت جي وصيت آهي، جڏهن گھرواري گھڻو اصرار ڪيو ته پاڻ پنهنجي پت ۽ ياضيجي امام رفاعي رحمه الله عليه کي گھرايو ۽ پنهنجي کي فرمadio: مون وٽ کجيءَ جا پن آطييو، پت ته ڪئي پن ڪتي کشي آيو پر سيدنا امام رفاعي رحمه الله عليه ڪو به پن ڪتي نه آيو. سبب پچيو ويو ته حڪمت سان پرپور جواب ڏيندي عرض ڪيو: مون سڀني کي الله جي تسبیح ڪندي پاتو، ان ڪري ڪنهن به پن کي ڪونه ڪتيم. جواب بدئي شيخ منصور رحمه الله عليه پنهنجي گھرواري ڏانهن مسڪرائيندي ڏٺو ۽ فرمایائون: مون به ڪئي پيرا اهائي دعا ڪئي هئي ته منهنجو خليفو منهنجو پت ٿئي پر مون کي هر پيري اهو ئي فرمadio ويو ته توهان جو خليفو توهان جو ياضيجو آهي. تنهنجي 28 سال جي عمر ۾ سيد احمد كبير رفاعي رحمه الله عليه کي مامي جي طرفان خلافت عطا ٿي ۽ انهيءَ سال شيخ منصور رحمه الله عليه جو انتقال ٿي ويو. (بهجهة الاسرار ص 270 وغيره) الله پاك جي انهن تي رحمت ٿئي ۽ انهن جي صدقبي اسان جي بي حساب مغفرت ٿئي. امين بجا الٰي الٰئمین صلٰ اللہ علیہ وسلم

## نفلن جي ڪثرت

پاڻ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ روزانو چار سو رکعت پڙهندा هئا جن ۾ هڪ هزار پيراء سورة الاخلاص پڙهندा هئا پڻ روزانو به هزار پيرا استغفار به ڪندا هئا. (طبقات الصوفية ج 2 ص 225)

عبدات میں گزرے مری زندگانی کرم ہو کرم یاد دیا الٰہ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللّٰهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

## مخلوق خداتي شفت

جڏهن پاڻ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ اُس ۾ هلي رهيا هوندا ها ۽ کا ماڪڙ سندن ڪپڙن ۾ چانو واري جاء تي ويهي رهندی هئي پوءِ جيستائين اذری نه ويندي هئي ته پاڻ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ انهيءِ جڳهه تي ويهي رهندما هئا ۽ فرمائيندا هئا: ان اسان مان چانو حاصل ڪئي. (طبقاتِ کبریٰ للشعراني جزء ۱ ص 200)

## ڪتي تي رحم

هڪ پيري پاڻ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ خارش واري ڪتي کي ڏٺو جنهن کي ڳوٺ وارن ٻاهر ڪڍيو هو، پاڻ ان کي جهنگل ۾ وٺي ويا ۽ ان تي مينهن ۽ اُس کا بچائڻ جي لاءِ چپر بنایو پڻ ان کي کارائيندا ۽ پيئاريندا ۽ هر طرح سان ان جو خيال رکندا رهيا ايستائين جو سندن جي پرپور توجيه جي نتيجي ۾ جڏهن اهو تندرست ٿي ويو ته پاڻ ان کي گرم پاڻي سان و هنجاري صاف سترو ڪيو. (طبقاتِ کبریٰ للشعراني جزء ۱ ص 200)

پیارا پیارا اسلامی پائرو! حضرت سیدنا احمد کبیر رفاعی رحمۃ اللہ علیہ جی هن مبارک انداز ۾ اسان جی لاء بہترین سبق آهي، تنهنکري اسان کي به گھرجي ته انسان ته انسان جانورن کان به بدسلوکي نه کيون ۽ انهن سان حسن سلوک سان پيش اچون کھڙي خبر اسان جو اهو ئي عمل الله پاڪ جي بارگاهم ۾ قبول ٿي وڃي ۽ اسان جي مغفرت ۽ بخشش جو ذريعو بُطجي وڃي.

الله ڪريم جي آخرینبي رحمۃ اللہ علیہ فرمایو: هڪ فاحشہ (يعني بـدـکـار) عورت جي صرف انهيءَ ڪري مغفرت ٿي وئي ته ان جو گذر هڪ ڪتي وـتـانـ ٿـيوـ جـيـڪـوـ کـوـهـ جـيـ ڪـنـاريـ اـجـ جـيـ شـدـتـ سـبـبـ تـرـڙـپـيـ رـهـيـوـ هوـ،ـ قـرـيـبـ هوـ جـوـ سـخـتـ اـجـ جـيـ ڪـريـ مـرـيـ وـجـيـ هـاـ.ـ انـ عـورـتـ پـنهـنـجوـ جـوـ رـاهـيـ سـانـ ٻـدوـ ۽ـ پـاـطيـ ڪـيـ انـ کـيـ پـيـئـارـيـوـ تـهـ اـهـوـ ئـيـ عـمـلـ انـ جـيـ بـخـشـشـ جـوـ سـبـبـ بـُطـجيـ وـيـوـ.ـ (بـخارـيـ جـ 2ـ صـ 409ـ حدـيـثـ 332ـ

## ڪوڙهين ۽ مَنْدَن جي خدمت

حضرت سیدنا امام احمد کبیر رفاعی رحمۃ اللہ علیہ جو اهو به معمول هو ته مريضن ۽ مَنْدَن وَتَ ويندا ها ۽ انهن سان همدردي وارو ورتاءً ڪندا ها، انهن جا ڪپڻا ڏوئيندا ها، انهن جي متئي ۽ ڏاڙهي مان ڏوڙ متئي ڪيندا ها، انهن وٽ کادو کطي ويندا ها ۽ انهن سان گڏجي ڪري کائيندا ها ۽ عاجزيءَ طور انهن سان دعائون ڪرائيندا ها، جڏهن پاڻ رحمۃ اللہ علیہ ڳوڻ جي ڪنهن شخص جي بيماري جي باري ۾ ٻڌندا ها ته انهن وٽ وڃي انهن جي عيادت ڪندا ها جيتوڻيڪ رستو ڪيترو ئي پري چو نه هجي ۽ (ڪڏهن ڪڏهن) اچڻ ويڻ ۾ هڪ به ڏينهن لڳي

ويندا ها، ڪڏهن ته ائين به ڏٺو ويو ته پاڻ ﷺ رستن تي بيهي  
انتن جو انتظار ڪندا هئا جي ڪڏهن کو ملي ويندو هو ته هت پڪڙي  
ان کي منزل تائين پهچائي ايندا ها۔ (طبقاتِ کبری للشعراني جزء ۱ ص 200 بتغير)

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! غريبين ۽ بيـلـارـنـ جـيـ مـدـ ڪـرـطـ تـامـ  
وـڏـيـ شـوابـ جـوـ ڪـمـ آـهـيـ، اللـهـ پـاـڪـ توـفـيقـ ڏـيـ تـهـ اـسـانـ کـيـ پـنهـنـجـيـ  
اوـڙـيـ پـاـڙـيـ ۾ـ رـهـڻـ وـارـنـ عـاـشـقـانـ رسـوـلـ مـسـلـمـانـ پـاـڙـيـسـرـينـ وـغـيرـهـ جـيـ  
ڏـکـ غـمـ ۾ـ ڪـمـ اـچـ گـھـرجـيـ. اللـهـ پـاـڪـ جـيـ رـحـمـتـ وـارـيـ نـبـيـ ﷺ  
ارـشـادـ فـرـمـاـيوـ: جـيـڪـوـ ڪـنـهـنـ مـسـلـمـانـ جـيـ دـنـيـاـ جـيـ تـكـلـيـفـ  
مانـ هـڪـ تـكـلـيـفـ پـريـ ڪـريـ، اللـهـ پـاـڪـ قـيـامـتـ جـيـ تـكـلـيـفـ مـانـ انـ  
جيـ هـڪـ تـكـلـيـفـ پـريـ ڪـنـدوـ ۽ـ جـيـڪـوـ ڪـنـهـنـ تنـگـ دـسـتـ تـيـ دـنـيـاـ ۾ـ  
آـسـانـيـ ڪـريـ اللـهـ پـاـڪـ دـنـيـاـ ۽ـ آـخـرـتـ ۾ـ انـ تـيـ آـسـانـيـ ڪـنـدوـ ۽ـ جـيـڪـوـ  
ڪـنـهـنـ مـسـلـمـانـ جـيـ دـنـيـاـ ۾ـ پـرـدـهـ پـوشـيـ ڪـنـدوـ اللـهـ ڪـرـيمـ انـ جـيـ دـنـيـاـ  
۽ـ آـخـرـتـ ۾ـ پـرـدـهـ پـوشـيـ ڪـنـدوـ ۽ـ اللـهـ پـاـڪـ بـانـهـيـ جـيـ مـدـ تـيـ رـهـنـدوـ  
آـهـيـ جـيـسـتـائـينـ بـانـهـوـ پـنهـنـجـيـ ڀـاءـ جـيـ مـدـ تـيـ رـهـيـ۔ (ترمذی ج 3، ص 373)  
حدیث : (1937)

ہمیشہ ہاتھ بھلائی کے واسطے اٹھیں	رہیں بھلائی کی راہوں میں گامزن ہر دم
بچانا ظلم و ستم سے مجھے سدا یار ب	کریں نہ رُخ مرے پاؤں گناہ کا یار ب

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ

### ٻارن تي شفقت

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! اللـهـ پـاـڪـ جـاـニـڪـ بـانـهاـ ڪـنـهـنـ جـيـ دـلـ  
کـونـهـ ڏـکـائـينـداـ هـئـاـ جـيـئـنـ حـضـرـتـ سـيـدـنـاـ اـمـامـ اـحـمـدـ ڪـبـيرـ رـفـاعـيـ ﷺ

جو گذر هڪ پيرو ڪجهه بارن وٽان ٿيو جيڪيٽي کيڏي رهيا هئا،  
 پاڻ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ کي ڏٺائون ته اهي رب سبب ڀجي ويا، پاڻ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ انهن  
 جي پويان ويا ۽ فرمائيون: منهنجي ڪري تو هان رب ۾ مبتلا ٿيا  
 تنهنڪري مون کي معاف ڪيو ۽ پنهنجو كيل جاري رکو. (طبقاتِ بيري  
 للشعراني جزء 1 ص 200)

مرے اخلاق اچھے ہوں مرے سب کام اچھے ہوں  
 بناد مجھ کو تم پابند سنت یار رسول اللہ!  
 (وسائل بخشش ص 186)

صلوٰۃ علی الحٰبیب      صَلَوٰۃُ عَلٰی الْحَبِیْبِ

### پوڙهن ماڻهن تي شفت

پاڻ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ جڏهن ڪنهن وڌي عمر واري شخص کي ڏسنداء<sup>ا</sup>  
 هاته ان جي پاڙي وارن وٽ ويندا ها ۽ انهن کي سمجھائيندي  
 اها حديث ٻڌائيندما ها ته حضور نبي ڪريم صَلَوٰۃُ اللّٰهِ عَلٰیْہِ وَسَلَّمَ ارشاد  
 فرمایو: جيڪو پوڙهي مسلمان جي عزت ڪندو آهي الله پاڪ ان جي  
 پوڙهائپ جي وقت ڪنهن ٻئي کي ان جي عزت ڪرڻ تي مقرر  
 فرمائي چڏيندو آهي. (طبقاتِ بيري للشعراني جزء 1 ص 200)

مفسر شهير، حكيم الامت حضرت مفتى احمديار خان بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ هن  
 حديث جي شرح بيان ڪندي فرمائين ٿا: جيڪو شخص پوڙهي مسلمان  
 جو صرف انهيءَ ڪري احترام ڪري ته ان جي عمر وڌي آهي، ان جي  
 عبادت مون کان گهڻي آهي، اهو مون کان پراطي اسلام وارو آهي ته  
 ائمَّةُ اللّٰهِ دنيا ۾ اهو ڏسي وٺندو ته ان جي پوڙهائپ جي وقت ماڻهو  
 ان جو احترام ڪندما. ان وعدي ۾ فرمایو ويو ته اهڙو انسان وڌي عمر

به ماثيندو، دنيا ۾ مال، عيش، عزت به ان کي ملندي آخرت جو اجر ان  
کان علاوه آهي: (طبقاتِ کبری للشعراني جزء ۱ ص ۲۰۰)

### مسکينن ۽ بيواهن جي داد رسمي

پاڻ محمد اللہ علیہ سلم سفر کان واپسي تي جڏهن پنهنجي ڳوٽ جي  
ويجهو پهچندا ها ته سامان ٻڌڻ واري رسي ڪڍي وٺندا ۽  
ڪاڻيون جمع ڪري پنهنجي متئي تي رکندا هئا پاڻ محمد اللہ علیہ سلم  
کي ڏسي بيا فقير به ائين ئي ڪندا هئا ۽ شهر ۾ داخل ٿي  
بيواهن، مسکينن معزورن، بيمارن، نابينن ۽ پوڙهن ۾ اهي  
ڪاڻيون ورهائيندما هئا، پاڻ محمد اللہ علیہ سلم ڪڏهن به بُرائي جو بدلو  
برائي سان نه ڏيندا هئا. (طبقاتِ الڪبری للشعراني جزء ۱ ص ۲۰۰)

پيارا پيارا اسلامي پائرو! ڏنو اوهان اسان جي بزرگن سڳورن جي زندگي  
گذارڻ جو طريقو ڪيترو نه پيارو هو جو ڪٿي جانورن سان حسن سلوڪ  
سان پيش ايندا ها ته ڪٿي بيمارن جي عيادت ڪندا ها، ڪٿي محتاجن ۽  
پريشانن ۾ مبتلا ماظهن جي دستگيري فرمائيندا ها ته ڪٿي نابينن  
۽ پوڙهن جي خيرخواهي ۽ دلجوئي فرمائيندا ها، مطلب ته هي  
حضرات مديني واري مصطفى صلی اللہ علیہ وسلم جي هن فرمان ذيشان:  
**خَيْرُ الْأَسِلْفُ أَنْفَعُهُمُ لِلثَّالِثِ** يعني بهترین شخص اهو آهي جيڪو ماظهن کي  
فائدو پهچائي. (جامع صغیر ص 246، حدیث: 4044، دارالكتب العلميه بیروت) جي عملی  
تصویر هوندا ها، تنهنڪري اسان کي به پنهنجي مسلمان پائرن سان  
خيرخواهي ۽ دلجوئي سان پيش اچڻ گهرجي.

شيخ طريقت اميراھلسنت، باني دعوت اسلامي حضرت علامه مولانا ابوبلال محمد الياس عطار قادری ڈاھنٰت بَرَگَانْهُمُ الْعَالِيَّةِ خيرخواهي ۽ دلجوئي جي متعلق ارشاد فرمائين ٿا: مسلمانن جي دلجوئي ڪرڻ جي تمام گھڻي اهميت آهي. جيئن حديث پاك ۾ آهي: فرائض کان پوءِ سڀ اعمالن ۾ اللہ پاك کي وڌيک پيارو عمل مسلمان جي دل خوش ڪرڻ آهي. (معجم ڪيرج 11 ص 59، حديث 1079، دار احياء التراث العين العربي بيروت)

واقعي جيڪڏهن هن پُرفتن دور ۾ اسان سڀ هڪٻئي جي غمخواري ۾ لڳي وڃون ته جلدی دنيا جو نقشو ئي بدلجي وڃي. پر افسوس! هاطئي ته پاءِ پاءِ سان وڙهڻ جي لاءِ تيار آهي. اچ مسلمان جي عزت ۽ آبرو ۽ ان جي جان و مال مسلمان جي ئي هٿان پامال ٿيندي نظر اچي رهي آهي. اللہ پاك اسان کي نفترتون ختم ڪرڻ ۽ محبتون وڌائڻ جي توفيق عطا فرمائي. (فيضان سنت ج 1 ص 1244، مكتبة المدينه ڪراچي)

مسلمان مسلمان کو خون کا پیاسا سبھي ايك ھو جائين ايمان والے	ھوا وقت آيا عجب يا الٰي پئ شاه عالي نسب يا الٰي
---	--

اَمِينٌ بِحَاجَةِ الِّيِّ الْأَمِينُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

**صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ**

## مونکي منهنجو عيب ٻڌاءِ

هڪ ڏينهن حضرت سيد احمد ڪبير رفاعي رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ عاجزي طور پنهنجي مریدن کي فرمایو: تو هان مون ۾ ڪو عيب ڏٺو هجي ته

مون کي بٽايو، هڪ مريد اٿي عرض ڪيو: ياسيندي! اوهان ۾ هڪ وڏو عيب آهي، پاڻ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ پيحيو: اي منهنجا پيارا یاء! ڪهڙو عيب؟ ان (به عاجزي وارو جواب ڏيندي) عرض ڪيو: اوهان ۾ عيب اهو آهي جو اسان جھڙن (بُرن مائهن) کي پنهنجي صحبت سان نوازي رکيو آهي. اهو ٻڌي سڀئي مريد روئڻ لڳا گدو گڏ پاڻ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ جي اکين مان به نير وهڻ لڳا ۽ فرمائڻ لڳا: مان توهان جو خادر آهي، مان توهان کان ڪم تر آهي. (طبقات ڪبرى للشعراني جزء ۱ ص ۲۰)

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! ڏٺو اوهان امام احمد ڪبير رفاعي رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ولايت جي عظيم رتبى تي فائز هئڻ جي باوجود ڪيتري قدر عاجزي و انڪساري فرمائيندا هئا. ڀقيناً پاڻ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ جي سيرت مبارڪ ۾ اسان جي لاءِ بيشمار مدنى گل آهن. پر اهو به ياد رکو ته عاجزي صرف الله پاڪ جي رضا جي خاطر هئڻ گهرجي چوته اها ئي عاجزي عظيم ثواب ۽ ترقى درجات جو باعث بطيجي سگهي ٿي جيڪڏهن کو شخص رياڪاري واسطئي عاجزي ڪري ٿو ته اهڙي عاجزي جان جي لاءِ وبال به بطيجي سگهي ٿي. اميرا هلستنت حضرت علام مولانا محمد الیاس عطار قادری رضوي دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةُ ڪوڙي عاجزي کان بچڻ جي ترغيب ڏيندي نيك عمل نمبر 42 ۾ فرمائڻ ٿا: اڄ توهان عاجزي جا اهڙا الفاظ جن جي دل تائيid نه ڪري ڳالهائي نفاق ۽ رياڪاري جو ارتڪاب ته نه ڪيو؟ مثلاً هن طرح چوڻ ته مان حقير آهي، ڪميٺو آهي وغيره جڏهن ته دل ۾ پاڻ کي حقير نه سمجھندو هجي.

## فرمانِ غوثِ اعظم تی گردن جھکائی ورتی

**بہجۃ الاسرار** ۾ آهي ته قطبِ رباني، شہباز لامکاني، محي الدین حضرت سید عبدالقادر جيلاني محمد اللہ علیہ جنهن وقت قدمن ھذہ علی رقبۃ کُلِّ وَلِیِ اللہ (منهنجو هي قدم هر ولی جي گردن تی آهي) فرمایو ته حضرت سید احمد کبیر رفاعي محمد اللہ علیہ پنهنجي گردن جھکائي عرض کيو: علی رقبۃ (منهنجو هي گردن تی به اوہان جو قدم آهي) حاضرين عرض کيو: حضور! توہان هي چا پیا فرمایو؟ ته پاٹ ارشاد فرمایائون: هن وقت بغداد ۾ حضرت شیخ عبدالقادر جيلاني محمد اللہ علیہ قدمن ھذہ علی رقبۃ کُلِّ وَلِیِ اللہ جو اعلان فرمایو آهي ۽ مون گردن جھکائي سندن تعبداري کئي آهي۔ (بہجۃ الاسرار ص 33 ملخصاً)

**اعلیٰ حضرت امام اهلست مولانا شاه امام احمد رضا خان محمد اللہ علیہ** فتاویٰ رضويه جلد 28 صفحو 388 تی حضرت خضر موصلي محمد اللہ علیہ جو واقعو نقل کن ٿا: اهي فرمائين ٿا ته هڪ ڏينهن مان حضرت سرکار غوثِ اعظم محمد اللہ علیہ جي بارگاه ۾ حاضر هيں منهنجي دل ۾ خواهش جاڳي ته شیخ احمد رفاعي محمد اللہ علیہ جي زيارت ڪيان، سيدي غوثِ پاك فرمایو: چا شیخ احمد رفاعي کي ڏسو ٿو چاهين؟ مون عرض کيو: هائو، حضور(غوثِ اعظم محمد اللہ علیہ) ٿوري دير مٿو مبارڪ جھکايو پوءِ مون کي فرمایو: اي خضر! ڏسو هي آهن شیخ احمد. پوءِ مون پاڻ کي حضرت احمد رفاعي محمد اللہ علیہ جي ڀرسان پاتو ۽ مون انهن کي ڏسو ته ربدار شخص آهن مان اٿيس ۽ انهن کي سلام کيو، ان تي حضرت رفاعي محمد اللہ علیہ

مون کي فرمایو: اي خضر! جیکو شیخ عبدالقادر جیلانی رحمۃ اللہ علیہ کي ڈسی حالانک اهي تمام ولین جا سردار آهن اهو مون کي ڈسٹ جي آرزو(چو ٿو ڪري؟) مان ته انهيءِ جي ماتحتن مان آهي، اهو فرمائي منهنجي نگاه مان غائب ٿي ويا پوءِ حضور سرکار غوثِ پاک رحمۃ اللہ علیہ جي وصال شريف كان پوءِ بغداد شريف كان حضرت سيدی احمد رفاعي رحمۃ اللہ علیہ جي زيارت جي لاءِ أمر عبيده (ھڪ جڳهه جو نالو) ويس انهن کي ڏئم ته اهي ئي بزرگ هئا جن کي مون ان ڏينهن حضرت شیخ عبدالقادر رحمۃ اللہ علیہ جي پهلو ۾ ڏٺو هو. جيئن مون سندن کي ان وقت ڏٺو هو اهائی ساڳي شناخت هن وقت به ڏئي. حضرت احمد ڪبير رفاعي رحمۃ اللہ علیہ فرمایو: اي خضر! چا پهرين(زيارت) اوهان کي ڪافي کانه هئي؟

### امام رفاعي رحمۃ اللہ علیہ ۽ اولیاءِ امت

امام رفاعي رحمۃ اللہ علیہ جي عظمت و رفعت ۽ قدر و منزلت جي بيان ۾ تمام وڏن وڏن اوليان ۽ بزرگان دين جا ملفوظات ملن ٿا اچو انهن مان تن هستين جا ملفوظات ٻڌون ٿا:

- (1) ڪنهن حضور غوثِ اعظم شیخ عبدالقادر جیلانی رحمۃ اللہ علیہ جي بارگاه ۾ امام رفاعي رحمۃ اللہ علیہ جي متعلق پيچيو ته ارشاد فرمایاion: انهن جو سمور وئي اخلاق قرآن و سنت جي عين مطابق آهي ۽ انهن جي دل الله رب العزت جي ذكر ۾ مشغول آهي. انهن سڀ ڪجهه ڇڏي سڀ ڪجهه پاتو (يعني رضا الهي جي خاطر دنيا کي ڇڏيائون ته رب پاک مليو ۽ جڏهن رب پاک مليو ته سڀ ڪجهه ملي ويو). (سيرت سلطان الاولياء ص 200، ملخصاً)

(2) ولیءَ كَبِير حضرت سیدنا ابراهيم هوازني محمدُ اللَّهُ عَلَيْهِ فَرِمان تا: مان سید احمد كَبِير محمدُ اللَّهُ عَلَيْهِ جي كَهْرَي تعريف کيان: سندن جسم مبارڪ جو هر وار هڪ اک بُڻجي چڪو آهي جنهن جي ذريعي اهي ساجي کابي، اوپر ۽ اولهه هر طرف کان ڏسن تا: (سیرت سلطان الاولياء ص 200، ملخصاً)

(3) اعليٰ حضرت، امام اهلسنت محمدُ اللَّهُ عَلَيْهِ فرمان تا: سندن شمار اقطابِ اربعه ۾ ٿئي ٿو يعني انهن چئن ۾ جيڪي تمام قطبين ۾ اعليٰ ۽ ممتاز ڳطيا ويندا آهن. أول حضور پرنور سیدنا غوث الاعظم، بيو سيد احمد رفاعي، ٿيون سيد احمد كَبِير بدوي، چوٿون حضرت سيد ابراهيم دُسوقي محمدُ اللَّهُ عَلَيْهِ

### دنيا م جنتي محل جي ضمانت

هڪ پيرو حضرت سیدنا امام احمد كَبِير رفاعي محمدُ اللَّهُ عَلَيْهِ پنهنجي مرید خاص حضرت سیدنا جمال الدين محمدُ اللَّهُ عَلَيْهِ جي خواهش تي انهن جي لاءِ هڪ باع خريد ڪڙ جي لاءِ ويا ته باع جي مالڪ شيخ اسماعيل چيو ته جيڪڏهن هن باع جي بدلي منهنجي خواهش مطابق قيمت نه ملي ته مان هرگز نه وڪڻندس، پاڻ محمدُ اللَّهُ عَلَيْهِ فرمایو: اي اسماعيل! مون کي بدایو هن جي ڪيتري قيمت چاهيو تا؟ ان چيو: ياسيدى! مان جنتي محل جي بدلي ئي ۾ اهو باع اوهان کي ڏئي سگهان ٿو، پاڻ فرمایائون: منهنجي ڀلا كَهڙي حيشيت جو مون کان جنتي محل گھري رهيو آهين؟ مون کان دنيا جي جيڪا شيءَ كپيو گھرو؟ ان چيو: مون کي دنيا جي ڪنهن شيءَ جي ضرورت ناهي. پاڻ محمدُ اللَّهُ عَلَيْهِ پنهنجو متو مبارڪ جهڪايو

چهري جو رنگ تبديل ثي پيلو ثي ويو ثوري دير كان پوءِ متلو  
کنيائون ته چhero ڳاڙهاڻ ۾ تبديل ثي ويو. پوءِ فرمائيون: اسماعيل!  
جيڪو تو گھريو هو مون ان جي بدلي اهو باع خريدي ورتو آهي.  
ان عرض ڪيو: ياسيدي! اها ڳالهه مون کي لکي ڏيو. پاڻ محمد اللہ علیہ  
هڪ ڪاغذ تي بسم اللہ شريف لکڻ كان پوءِ هيءَ عبارت تحرير  
ڪئي: هي اهو محل آهي جنهن کي اسماعيل بن عبد المنعم فقير  
حقير پانهي احمد بن ابوحسن رفاعي محمد اللہ علیہ كان خريديو آهي  
جنهن جا ضامن حضرت علي محمد اللہ علیہ آهن، ان جون چار حدون هي  
آهن: هڪ طرف جنت عدن آهي ته بي طرف جنت فردوس آهي، اتي جون سڀئي  
طرف جنت خلد ۽ چوٽين طرف جنت فردوس آهي، اتي جون سڀئي وٺ هن  
حورون و غلمان، قالين، ساز و سامان، نهرون ۽ سڀئي وٺ هن  
خريداري ۾ شامل آهن، هي محل اسماعيل دنياوي باع جي بدلي ۾  
ورتو آهي، اللہ پاڪ هن ڳالهه جو گواه و ڪفيل آهي.

پوءِ پاڻ محمد اللہ علیہ اهو ڪاغذ ويڙهي شيخ اسماعيل جي حوالى  
کيو. اها تحرير کطي پنهنجي بارن وت آيا ۽ فرمائيون: مون اهو  
باغ سيدي احمد کي فروخت ڪري چڪو آهي، بارن چيو: اوهان  
چو فروخت ڪيو جڏهن ته اسان کي ته هن جي ضرورت هئي؟ ته  
انهن جنتي محل ملڻ جو واقعو ٻڌايو. بارن چيو: اسان ان وقت  
راضي ٿينداسي جڏهن هن محل ۾ اسان جي به شركت ٿيندي.  
فرمائيون: اهو اسان سڀني جو باع آهي. ان كان پوءِ اهو باع حضرت  
سيدنا جمال الدين محمد اللہ علیہ جي حوالى ڪيو. ڪجهه وقت كان پوءِ  
شيخ اسماعيل محمد اللہ علیہ جو انتقال ثي ويو. چوته انهن زندگي ئي  
۾ پنهنجي پتن کي اها وصيت ڪري ڇڏي هئي ته هيءَ تحرير

منهنجي ڪفن ۾ رکي چڏجو، ته پوءِ اڳين ڏينهن انهن جي قبر تي  
لکيل ڏنو ويو ”قد وَجَدْنَا مَا وَعَدْنَا رَبُّنَا حَقًّا“ (يعني اسان کي ته ملي ويو  
جيڪو سچو وعدو اسان سان اسان جي رب ڪيو هو). (جامع ڪرامات  
اوليءَ ج 1 ص 492، ملخصاً)

### ٻوڙا به ڪلام ٻڌي وٺنداهما

حضرت سيد احمد ڪبير حَمْدُ اللَّهِ عَلَيْهِ جي عادت ڪريم هئي ته  
ويهي بيان ڪندا هئا، سندن آواز پري پري تائين به اهڙي طرح  
صاف ٻڌن ۾ ايندو هو جهڙي طرح قریب وارا ٻڌندا هئا، ايسیتائين  
جو پرپاسي وارا پنهنجي چتن تي چٿري سندن بيان ٻڌندا هئا ۽  
انهن کي هڪ لفظ صاف ٻڌن ۾ ايندو هيyo، جڏهن ٻوڙا سندن  
خدمت ۾ حاضر ٿيندا هيا ته الله پاڪ سندن گفتگو ٻڌن جي لاءِ انهن  
جا ڪن کولي چڏيندو هو ۽ مشائخ طریقت حاضر ٿيندا هيا ته دوران  
بيان پنهنجو دامن قهلهائي رکندا هئا جڏهن امام رفاعي حَمْدُ اللَّهِ عَلَيْهِ  
بيان مان فارغ ٿيندا هئا ته اهي حضرات سندن دامن سيني سال  
لڳائيندا ۽ واپس اچي پنهنجي مریدن جي سامهون هر ڳالهه بيان  
ڪندا هئا. (طبقات ڪوري للشعري جزء 1 ص 199)

### جهنم کان آزادي جو پروانو

هڪ پيرو حضرت سيدنا امام رفاعي حَمْدُ اللَّهِ عَلَيْهِ جا ٻه مرید  
عبادت و رياضت جي لاءِ صحراء ۾ موجود هئا. انهن مان هڪ آرزو  
ڪئي ته ڪاش! اسان تي جهنم کان آزادي جو پروانو نازل ٿي  
وڃي، ايترى ۾ آسمان مان هڪ اچو ڪاغذ ڪريو، انهن ان کي  
ڪڻي ڏشو ته بظاهر ڪا عبارت لکيل ڪانه هئي، اهي بهئي هن ڪاغذ

کي پيرو مرشد وت کطي ويا پر واقعي جو پس منظر ڪونه ٻڌايو، پاڻ رحمة الله عليه ان ڪاغذ کي ڏٺو ۽ سجدي ۾ ڪري پيا، پوءِ متلو کطي فرمائيون: الله پاڪ جو شكر آهي جو ان منهنجي مُريدين جي جهنمر کان آزادي جو پروانو دنيا ئي ۾ مونکي ڏيڪاري چڏيو، پاڻ رحمة الله عليه کي عرض ڪيو ويو: حضور! هيءَ ته خالي ڪاغذ آهي، فرمائيون: دستِ قدرت مَس وغیره جو محتاج ناهي هيءَ ڪاغذ نور سان لکيل آهي. (جامع ڪرامات الاولياء ج 1 ص 493)

### ملفوظاتِ احمد ڪير رفاعي رحمة الله عليه

- (1) جيڪو پاڻ تي غير ضوري ڳالهيون لازم ڪري ٿو اهو ضوري ڳالهين کي به ضايع ڪري چڏي ٿو.
- (2) جيڪو شخص اهو خيال ڪري ته ان جا اعمال ان کي رب پاڪ تائين پهچائي چڏيندا ته اهو پنهنجو رستو وڃائي چڏيو. (پنهنجي اعمال بدران رحمت الهي تي نظر ڪري)
- (3) الله پاڪ غوشن ۽ قطبن کي غيبن تي مطلع فرمائي چڏيندو آهي پوءِ جيڪو به وڻ ڦتندو آهي ۽ پن سائو ٿيندو آهي اهي سڀئي چاڻي وٺندما آهن.
- (4) جيڪو الله پاڪ تي توکل ڪري ٿو الله پاڪ ان جي دل ۾ حڪمت داخل فرمائي ٿو ۽ هرمشڪل گھڙي ۾ ان کي ڪافي ٿي ويندو آهي.
- (5) ڪيترايي خوش نصيٽ ٿيڻ وارا اهڙا آهن جو انهن جي خوشی

انهن جي لا مصيبة بطيجي ويندي آهي ئه كيترائي غمگين  
اهترا آهن جو انهن جو غم انهن جي لا باعث نجات بطيجي  
ويندو آهي.

(6) افسوس آهي اهڙي ماڻهوه تي جيڪو دنيا ملڻ تي ان ۾  
مشغول ٿي ويندو آهي.

(7) اللہ پاک سان محبت جي علامت هي آهي ته اولياء اللہ ﷺ  
كان علاوه تمام مخلوق كان وحشت ٿئي چوته اولياء سان  
محبت اللہ پاک سان محبت آهي.

## سنڌن اوڻاد

پاڻ ﷺ ڪثير اوڻاد بزرگ هئا، سنڌن جا 12 صاحبزاده ۽ 2  
صاحبزاديون هيون، انهن مان چار صاحبزادن سان سنڌن سلسله  
نسب اڳتي وڌيو. (شان رفاعي، ص36)

## زندگي جا آخری ڏهاڙا

پاڻ ﷺ جا خاص خادم حضرت يعقوب ﷺ فرمانئ تا: وصال  
كان پهريان سيد احمد كبير رفاعي ﷺ پيڻ جي مرض ۾ مبتلا  
ٿيا، هڪ مهيني تائين انهيء مرض ۾ مبتلا رهيا ۽ ويهن ڏينهن  
تائين نه ڪجهه کاڌائون ۽ ڪجهه پيٽائون، پڻ زندگي جي آخرى لمحن  
۾ پاڻ ﷺ تي تمام گھڻي رقت طاري هئي پنهنجو چھرو ۽  
ڏاڙهي مبارڪ متيء تي رڳتیندا ۽ روئندا رهندما هئا چپن تي اها دعا

جاری هئي يا الله! عفوو درگنر فرما، يا الله! مون کي معاف فرمائي  
چڏ، يا الله! مون کي هن مخلوق تي اچڻ وارين مصيبن جي لاءِ چت  
ٻڌائي چڏ. (طبقاتِ ڪري للشعراني جزء 1 ص 202)

آخر ڪار 78 سال هن دنيا ۾ رهي ڪري مخلوق خدا جي رشد و  
هدایت جو ڪم ڪرڻ کان بعد خميں جي ڏينهن 22 جمادي الاولى 578  
هه بمطابق 13 سپتمبر 1182ء ظهر جي وقت هن دنيا مان آخرت جو  
سفر اختيار ڪيو، پاڻ محمد اللہ علیہ جي زبان مبارڪ مان ادا ٿيڻ وارا  
آخر ڪلما هي هئا:

**أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ**

## وصال کان پوءِ به حاجت روائي

حضرت شيخ عمر فاروشي محمد اللہ علیہ فرمانئن تا: مون کي ڪيئي پيرا  
امام رفاعي محمد اللہ علیہ جي مزار شريف تي حاضري جي سعادت نصيب  
ٿي، هڪ پيري ائين به ٿيو ته پاڻ محمد اللہ علیہ قبر مبارڪ مان وڏي آواز  
سان منهنجي هڪ حاجت جي باري ۾ فرمadio: وج تنهنجي حاجت  
پوري ڪئي وئي. (جامع ڪرامات اولياء ج 1 ص 491)

الله پاك جي انهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقی اسان جي  
مغفرت ٿئي.

أَمِينٌ بِحَجَّٰ الرَّبِّيِّ الْأَوَّلِينَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

**صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ**

### نيڪ نمازي بسچن جي ڄاءِ

هر جمعرات نماز مغرب کان بعد اوہان جي علاقئي ۾ ٿينداڙ دعوت اسلامي جي هفتیوار سُنتن پوري اجتماع ۾ اللہ عَزَّوجَلَ جي رضا جي لاو سُنتين سُنتين سان سجي رات شرڪت فرمایو. \* سُنتن جي تربیت جي لاو مدنی قافلي ۾ عاشقان رسول سان گڏ هر مهیني تي ڏينهن سفر ۽ \* روزانو ”فکر مدینه“ جي ذريعي مدنی انعامات جو رسالو پوري ڪري هر مدنی مهیني جي پهرين تاريخ ۾ پنهنجي ڏميدار کي جمع ڪرائڻ جو معمول بشایو.

**منهنجو مدنی مقصد:** ”مون کي پنهنجي ۽ سجي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرڻي آهي“ **إِنْ شَاءَ اللَّهُ مَلَكِ الْعَالَمِينَ** پنهنجي اصلاح جي لاو ”مدنی انعامات“ تي عمل ۽ سجي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش جي لاو ”مدنی قافلن“ ۾ سفر ڪرڻو آهي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ مَلَكِ الْعَالَمِينَ**



عالمي مدنی مرڪز فيضان مدینه محله سوداگران پرائي سجزي مندي ڪراجي

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: [www.dawateislami.net](http://www.dawateislami.net) / E-mail: [translation@dawateislami.net](mailto:translation@dawateislami.net)